

sygn. akt VII Pa 18/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: SSO Włodzimierz Czechowicz (spr.)

Sędziowie: SO Renata Gąsior

SO Zbigniew Szczuka

Protokolant: Urszula Kalinowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 marca 2016 r. w W.

sprawy z powództwa K. Ś. (1)

przeciwko (...) S.A. w R.

o odszkodowanie

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
z dnia 11 grudnia 2015 r., sygn. VI P 404/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w pkt. I i III w ten sposób, że powództwo oddala i zasądza od powoda K. Ś. (1) na rzecz pozwanego (...) S.A. w R. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
2. zasądza od powoda K. Ś. (1) na rzecz pozwanego (...) S.A. w R. kwotę 210 zł (dwieście dziesięć) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

SSO Renata Gąsior SSO Włodzimierz Czechowicz (spr.) SSO Zbigniew Szczuka

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w sprawie pod sygn. akt VI P 404/14 z powództwa K. Ś. (1) przeciwko (...) S.A. z siedzibą w R. o odszkodowanie - w dniu 11 grudnia 2015r. wydał wyrok, którym w pkt.1 zasądził od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w R. na rzecz powoda K. Ś. (1) kwotę 50000 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę; w pkt.2 oddalił powództwo w pozostałym zakresie; jak też w pkt.3 orzekł o kosztach postępowania.

Sąd Rejonowy w treści uzasadnienia wyroku podniósł, że:

W dniu 12 sierpnia 2014 roku (data stempla pocztowego) powód K. Ś. (1) wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia pozwu o stwierdzenie bezskuteczności wypowiedzenia umowy o pracę. Wniosek o przywrócenie terminu powód opierał na takiej okoliczności, iż oświadczenie pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę zostało wysłane pod adres,

pod którym powód aktualnie nie mieszka, a pismo to zostało odebrane przez 12-letnie dziecko i nie zostało mu przekazane. Powód wskazywał, że z treścią pisma miał możliwość zapoznać się dopiero w dniu 30 lipca 2014 roku, kiedy stawił się do pracy.

W pozwie powód wnosił o uznanie rozwiązania umowy o pracę, w dniu 9 sierpnia 2012 roku z (...) S.A. bez zachowania okresu wypowiedzenia w trybie art. 53 § 1 ust. 1b kodeksu pracy (dalej kp), doręczone mu drogą e-mail w dniu 30 lipca 2014 roku za dokonane z naruszeniem art. 53 § 3 kp, zasądzenie odszkodowania w kwocie 50000 zł, zmianę trybu wypowiedzenia na wypowiedzenie przez pracodawcę oraz zasądzenie kosztów procesu (k. 2).

W uzasadnieniu powód wskazał, iż w dniu 30 lipca 2014 roku, po długotrwałej chorobie mającej związek z wypadkiem z dnia 10 maja 2013 roku, po wyczerpaniu okresu zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego, stawił się w pracy. W tym dniu powód dowiedział się, iż zostało wysłane do niego na adres, pod którym nie mieszka, zawiadomienie z dnia 10 lipca 2014 roku o rozwiązaniu z nim umowy o pracę bez wypowiedzenia. Korespondencja ta nie została mu skutecznie doręczona i powód nie zapoznał się z treścią wypowiedzenia przed dniem 30 lipca 2014 roku. Powód wskazał, że list zawierający oświadczenie pracodawcy został odebrany przez 12-letnie dziecko powoda, które mu go nie przekazało i list ten nie był awizowany. Oświadczenie pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę zostało mu doręczone dopiero 30 lipca 2014 roku, czyli po stawieniu się do pracy - po ustaniu przyczyny nieobecności.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska sformułowane w pierwszych pismach procesowych (k. 214).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. Ś. (1) od dnia 1 września 2010 roku był zatrudniony w (...) S.A. na stanowisku Dyrektora Oddziału (...). W dniu 10 maja 2013 roku powód uległ wypadkowi w trakcie wyjazdu szkoleniowego. Od tego czasu K. Ś. (1) przebywał na zwolnieniu lekarskim. Od dnia 1 października 2013 roku do dnia 31 marca 2014 roku powód pobierał zasiłek chorobowy, a od dnia 1 kwietnia 2014 roku do dnia 29 lipca 2014 roku.

Powód jest zameldowany w W. przy ul. (...) z G., przy czym od 2012 roku mieszka w W., przy ul. (...). O zmianie adresu zamieszkania powód nie zawiadomił swojego pracodawcy. Przy ul. (...) z G. mieszka natomiast była żona powoda wraz z ich dziećmi. Korespondencję kierowaną przez pracodawcę do powoda w październiku 2013 roku odebrała mała córka powoda – K. Ś. (2) i nie przekazała jej ojcu (powód był wówczas jeszcze w szpitalu). W późniejszym okresie powód odnalazł korespondencję w rzeczach córki.

W styczniu 2014 roku kolejną przesyłkę od pracodawcy skierowaną do powoda odebrał już sam K. Ś. (1) było bowiem pozostawione awizo.

W dniu 10 lipca 2014 roku pracodawca wysłał na dostępny w aktach osobowych powoda adres zamieszkania oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę na podstawie art. 53 § 1 pkt 1 lit. b kp. Korespondencję skierowaną do K. Ś. (1) odebrała jego mała córka K. Ś. (2) i nie poinformowała o tym ojca ani nie oddała mu przesyłki.

W dniu 18 lipca 2014 roku powód K. Ś. (1) wysłał do pracodawcy pismo z wnioskiem o doręczenie mu protokołu powypadkowego. W piśmie tym powód wskazał nowy adres do korespondencji – ul. (...) (k. 87).

W dniu 30 lipca 2014 roku, po zakończeniu okresu zasiłkowego, powód stawił się w dotychczasowym miejscu pracy z zamiarem jej podjęcia. Powód został pozytywnie zweryfikowany, jako pracownik przy wejściu do budynku oraz przy logowaniu do wewnętrznego systemu. Powód nie został jednak tego dnia dopuszczony do pracy, ani nie wystawiono mu skierowania na badania lekarskie. Tego dnia K. Ś. (1) dowiedział się, że umowa o pracę została z nim rozwiązana, a stosowne oświadczenie pracodawcy zostało wysłane na jego adres zamieszkania – ul. (...) z G. i odebrane przez K. Ś.

(2). Dodatkowo tego dnia na adres mailowy powoda został przesłany skan dokumentu – oświadczenia pracodawcy z 10 lipca 2014 roku o rozwiązaniu umowy o pracę oraz potwierdzenie jego doręczenia podpisane przez K. Ś. (2).

W dalszej kolejności Sąd I instancji ustalił, że powód odnalazł korespondencję w rzeczach córki na początku sierpnia i złożył do Sądu Rejonowego wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania oraz samo odwołanie od wypowiedzenia.

Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny w sprawie na podstawie zeznań powoda K. Ś. (1), świadków: R. S., W. B., M. C.. Sąd Rejonowy zauważył też, że zeznania świadka P. B. nie wniosły nic istotnego do rozpoznania sprawy.

Sąd I instancji wskazał, że dał wiarę zeznaniom powoda, w tym przede wszystkim co do zasadniczej w niniejszej sprawie kwestii, jaką było nieoddanie przez córkę powoda odebranej korespondencji z lipca 2014 roku zawierającej oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę. Sąd Rejonowy wskazał, że nie miał podstaw do zakwestionowania takiego stanowiska powoda zwłaszcza, iż taka sytuacja (z nieoddaniem korespondencji) miała już miejsce wcześniej. Z tego też względu Sąd I instancji dał wiarę powodowi, że przed 30 lipca 2014 roku nie wiedział o oświadczeniu pracodawcy rozwiązującym z nim umowę o pracę, a jego pismo z 18 lipca 2014 roku z prośbą o doręczenie protokołu powypadkowego, gdzie został wskazany jego nowy adres do korespondencji był zwykłym zbiegiem okoliczności. W ocenie Sądu I instancji, również zeznania świadków zasługiwały na uznanie za wiarygodne. Sąd Rejonowy zauważył też, że co do zasady, okoliczności faktyczne w niniejszej sprawie nie były między stronami sporne. Spór dotyczył odmiennej oceny skutków prawnych działań pracodawcy powoda z lipca 2014 roku.

W treści rozważań prawnych Sąd I instancji podniósł, iż: powództwo K. Ś. (1) zasługiwało na uwzględnienie. W ocenie Sądu Rejonowego w sprawie doszło bowiem do naruszenia przez pracodawcę powoda przepisów dotyczących formy rozwiązania umowy o pracę.

Zdaniem Sądu I instancji, po pierwsze nie można było, jak to konsekwentnie czynił pozwany w toku procesu, uznać za skuteczne doręczenie oświadczenia pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia w trybie art. 53 § 1 pkt 1 lit.b kp doręczonego listownie na adres powoda, znany pracodawcy. Korespondencję skierowaną do K. Ś. (1) odebrała jego małoletnia córka, która dodatkowo korespondencji tej nie przekazała. Zarówno przepis Kodeksu postępowania cywilnego, jak i Kodeksu postępowania administracyjnego pozwalają uznać za skuteczne doręczenie korespondencji dorosłemu domownikowi (por. art. 138 k.p.c. i art. 43 k.p.a.). W żadnym razie nie można było zatem potraktować doręczenia pisma pracodawcy za skuteczne w sytuacji, gdy odebrało je małoletnie dziecko. Pracodawca nie może zatem wywodzić określonych skutków prawnych tego oświadczenia wobec siebie i wobec pracownika w sytuacji, gdy doręczenie nastąpiło osobie, która nie była uprawniona do odbioru korespondencji. Doręczenie bowiem staje się skuteczne, przy założeniu spełnienia warunków określonych w art. 138 § 1 k.p.c., w chwili, w której pismo odbierze osoba wskazana w tym przepisie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 września 2013 roku, sygn. akt II CZ 45/13, LEX nr 1413042). Wobec tego, iż doręczenie na adres domowy powoda było nieskuteczne, to w ocenie Sądu Rejonowego powód miał możliwość zapoznania się z treścią oświadczenia pracodawcy o rozwiązaniu z nim umowy o pracę dopiero w momencie, gdy w dniu 30 lipca 2014 roku stawił się do pracy. Zdaniem Sądu I instancji dla oceny tej kwestii nie ma znaczenia to, że powód nie zawiadomił pracodawcy o zmianie swojego adresu zamieszkania, czy też nie wskazał nowego adresu do korespondencji. Powód powinien był to zrobić i taki zarzut można mu postawić, jednakże to zaniedbanie pozostaje bez wpływu na ocenę skutków prawnych nieprawidłowego doręczenia oświadczenia pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia. Pozwany nie mając innych danych w aktach osobowych pracownika (powoda), wysłał korespondencję na ostatni znany mu adres. I ta czynność była prawidłowa, nieprawidłowym było jednak to, że pracodawca przyjął doręczenie korespondencji za skuteczne w sytuacji, gdy nie odebrał jej dorosły domownik, a tego wymaga art. 138 k.p.c. czy art. 43 k.p.a., by można było uznać doręczenie pisma za skuteczne. To, że małoletnia córka nie oddała powodowi korespondencji przed 30 lipca 2014 roku Sąd Rejonowy uznał za udowodnione. Już wcześniej miała miejsce podobna sytuacja z nieoddaniem przez nią powodowi korespondencji.

W ocenie Sądu I instancji powód miał zatem możliwość zapoznania się z decyzją pracodawcy o zakończeniu stosunku pracy dopiero w dniu 30 lipca 2014 roku. Jednakże również wtedy doszło do naruszenia wymogów formalnych związanych z rozwiązaniem umowy o pracę. Zgodnie bowiem z art. 30 § 3 kp oświadczenie każdej ze stron o wypowiedzeniu lub rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia powinno nastąpić na piśmie, co oznacza konieczność zachowania zwykłej formy pisemnej w rozumieniu art. 78 § 1 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2009 roku, sygn. akt I PK 58/09, OSP 2010/5/52), a wymaganie zachowania podpisu własnoręcznego na takim dokumencie nie jest dochowane, gdy nie jest to znak oryginalny, a jedynie odtworzony za pomocą kalki, kserokopiarki, skanera, faksu itp. (LEX nr 551058). W dniu, w którym powód stawił się do pracy po zakończeniu okresu pobierania zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego, pracodawca nie wręczył mu oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę na piśmie, a jedynie przesłał skan dokumentu na pocztę mailową, co naruszało wymogi z art. 30 § 3 kp.

Skoro pracodawca nie dochował wymogów formalnych określonych przepisami prawa co do formy oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę oraz jego skutecznego doręczenia pracownikowi, Sąd I instancji uznał, iż doszło do naruszenia przepisów prawa związanych z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia, co czyniło uzasadnionym roszczenie odszkodowawcze. Z tego też względu, na podstawie art. 56 kp w zw. z art. 58 kp Sąd I instancji zasądził od pozwanego na rzecz powoda, zgodnie z żądaniem pozwu, kwotę 50000 zł, tj. dwumiesięcznego wynagrodzenia.

Oddalenie powództwa w pozostałym zakresie odnosiło się do żądania powoda zmiany trybu rozwiązania umowy o pracę. Z uwagi jednak na podstawę rozwiązania z powodem umowy o pracę, tj. art. 53 kp Sąd I instancji wskazał, że nie miał możliwości orzekania w tym zakresie.

Sąd Rejonowy ustalił w toku procesu, iż rozwiązanie umowy o pracę z powodem zostało dokonane z naruszeniem przepisów prawa, jak też stwierdził, że do sytuacji powoda nie miał zastosowania przepis art. 97 § 3 k.p.c. nakładający na pracodawcę obowiązek wydania pracownikowi nowego świadectwa pracy z informacją, że rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę, gdy z orzeczenia sądu pracy wynika, że rozwiązanie z pracownikiem umowy o pracę bez wypowiedzenia z jego winy nastąpiło z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu w tym trybie umów o pracę. Przepis ten odnosi się jedynie do sytuacji rozwiązania umowy o pracę w trybie art. 52 kp, nie obejmuje swoją treścią art. 53 kp, co zdaniem Sądu I instancji powodowało brak podstawy prawnej, by uwzględnić to roszczenie powoda.

W zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sąd I instancji zauważył, że konsekwencją uwzględnienia powództwa, praktycznie w całości, było obciążenie pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu poniesionych przez powoda, stosownie do art. 98 § 1 i 3 kpc. Sąd Rejonowy wskazał, że obejmowały one koszty zastępstwa procesowego ustalone w oparciu o § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Od powyższego wyroku strona pozwana, w dniu 11 stycznia 2016r., złożyła apelację zaskarżając orzeczenie Sądu Rejonowego z dnia 11 grudnia 2015r. w części tj. co do pkt.I i pkt.III. Strona apelująca wyrokowi zarzuciła:

- 1) naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w szczególności poprzez uznanie, że rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia w trybie art.53 § 1 pkt. 1 litera b Kodeksu pracy zostało dokonane z naruszeniem przepisów dotyczących formy rozwiązania umowy o pracę, wskutek nieprawidłowego uznania, iż w sprawie nie doszło do skutecznego doręczenia powodowi oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę;
- 2) naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie przepisu art.138 § 1 kodeksu postępowania cywilnego oraz art.43 kodeksu postępowania administracyjnego stanowiących o skutecznym doręczaniu pism procesowych w postępowaniu cywilnym oraz pism w postępowaniu administracyjnym w sytuacji, gdy w niniejszej sprawie mamy do czynienia z doręczeniem oświadczenia woli i brak jest jakichkolwiek podstaw do

przenoszenia zasad doręczeń pism procesowych czy pism w postępowaniu administracyjnym na reguły ustanowione dla składania oświadczeń woli;

3) naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art.61 § 1 kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji nieprawidłowe uznanie, że bezskuteczne jest doręczenie pisma pracodawcy, w sytuacji, gdy odebrało je małoletnie dziecko;

4) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nieprawidłowym przyjęciu, że powód miał możliwość zapoznania się z oświadczeniem pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę dopiero w dniu 30 lipca 2014r., kiedy to stawił się w siedzibie spółki, podczas, gdy z okoliczności niniejszej sprawy wynika, że możliwość zapoznania się z decyzją powstała znacznie wcześniej tj. w dniu odbioru korespondencji przez córkę powoda;

5) naruszenie przepisów postępowania tj. art.265 § 1 Kodeksu pracy poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie rozpoznania wniosku powoda o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania, podczas, gdy wniosek ten został złożony po upływie nieprzekraczalnego terminu siedmiu dni od ustania ewentualnej przyczyny uchybienia terminowi.

W konkluzji apelacji pozwana wniosła o: 1) oddalenie powództwa; 2) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania przed sądem pierwszej i drugiej instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Ponadto w treści uzasadnienia apelacji strona pozwana przedstawiła argumentację na poparcie zgłoszonych twierdzeń.

Strona powodowa w odpowiedzi na apelację, z dnia 10 lutego 2016r., wniosła o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję wg. norm przepisanych. W rozbudowanym uzasadnieniu odpowiedzi na apelację powód przedstawił argumentację na poparcie zaprezentowanego stanowiska.

Zaakcentowania wymaga, iż na rozprawie apelacyjnej w dniu 16 marca 2016r., strony postępowania podjęły negocjacje w celu zawarcia ugody, jednak z uwagi na zgłaszane przez powoda dalsze roszczenia ugoda finalnie nie doszła do skutku. W dalszej części postępowania apelacyjnego strony poparły stanowiska zgłoszone w apelacji i odpowiedzi na apelację wywodząc, jak w dotychczas złożonych pismach procesowych.

Po rozpoznaniu apelacji strony pozwanej Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej (...) S.A. z siedzibą w R. jest uzasadniona w zakresie, w jakim prowadzi do zmiany pkt.I i pkt.III wyroku Sądu I instancji z dnia 11 grudnia 2015r. i oddalenia powództwa.

Sąd Okręgowy badając ponownie sprawę w ramach apelacji pełnej uwzględnił materiał dowodowy i ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji uznając, iż materiał dowodowy został zgromadzony prawidłowo, jest on spójny i kompletny. Dodatkowo zdaniem Sądu II instancji Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił zgromadzony materiał dowodowy oraz wyjaśnił, które z dowodów stanowiły podstawę rozstrzygnięcia sprawy. Z uwagi na powyższe Sąd II instancji doszedł do wniosku że materiał dowodowy jest wystarczający do wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie. Niezależnie od pozytywnej oceny czynności Sądu Rejonowego związanych ze zgromadzeniem materiału dowodowego Sąd II instancji na jego podstawie doszedł jednak do odmiennych wniosków, niż wywiedzionych przez Sąd Rejonowy.

Sąd II instancji zważył, że prawidłowe rozstrzygnięcie sprawy sprowadzało się de facto do zbadania, czy doręczenie przez pozwanego pracodawcę powodowi oświadczenia o rozwiązaniu z nim umowy o pracę było skuteczne, w tym czy odebranie korespondencji (zawierającej to oświadczenie) przez małoletnią córkę powoda wywarło skutki prawne

związane z jego doręczeniem. Analizując powyższe aspekty sprawy Sąd Okręgowy miał też na uwadze wzajemny związek tych kwestii oraz ich wpływ na rozstrzygnięcie.

Zdaniem Sądu Okręgowego zarzuty sformułowane przez stronę pozwaną w apelacji znajdują potwierdzenie w materiale dowodowym, ustalonym przez Sąd Rejonowy, w szczególności w takim zakresie, w jakim zostało zakwestionowane przyjęcie przez Sąd Rejonowy, że oświadczenie pracodawcy rozwiązujące umowę o pracę w trybie art.53 § 3 k.p. powód otrzymał dopiero w dniu 30 lipca 2014r. W ocenie Sądu Okręgowego tego typu konstatacja Sądu Rejonowego jest nieprawidłowa. Sąd Rejonowy rozpoznając sprawę niezasadnie bowiem zastosował przepisy odnoszące się do kwestii doręczenia pism procesowych sądowych tj. art.138 kodeksu postępowania cywilnego oraz art.43 kodeksu postępowania administracyjnego.

Zdaniem Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie należy zastosować przepisy dotyczące doręczania oświadczeń woli, albowiem taki był charakter pisma z dnia 10 lipca 2014r., które zostało wysłane powodowi i odebrane przez jego małoletnią córkę. Tym samym w sprawie należało odwołać się do dyspozycji art.61 § 1 i § 2 kodeksu cywilnego, zgodnie z którym (§ 1) oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Odwołanie takiego oświadczenia jest skuteczne, jeżeli doszło jednocześnie z tym oświadczeniem lub wcześniej; (§ 2) oświadczenie woli wyrażone w postaci elektronicznej jest złożone innej osobie z chwilą, gdy wprowadzono je do środka komunikacji elektronicznej w taki sposób, żeby osoba ta mogła zapoznać się z jego treścią.

Z literalnej treści powołanego przepisu wynika zatem, iż nie jest trafne twierdzenie prezentowane przez stronę powodową, a następnie przyjęte przez Sąd I instancji, że skoro korespondencję z dnia 10 lipca 2014r. odebrała małoletnia córka powoda, a następnie nie przekazała ani powodowi, ani swojej matce (z którą mieszka) informacji o otrzymaniu tej korespondencji – to okoliczność ta uzasadnia stwierdzenie, że powód powziął wiadomość o rozwiązaniu z nim umowy o pracę dopiero po stawieniu się do pracy, tj. po zakończeniu czwartego miesiąca pobierania świadczenia rehabilitacyjnego. Za niezasadnością takiego stanowiska przemawia bowiem ugruntowany pogląd orzecznictwa, zgodnie z którym „art. 61 k.c. traktuje o złożeniu oświadczenia woli, a nie o doręczeniu przesyłki zawierającej to oświadczenie. W myśl tego przepisu oświadczenie woli jest złożone innej osobie, jeżeli doszło do niej w taki sposób, że mogła się zapoznać z jego treścią. Istota zagadnienia tkwi zatem w poszukiwaniu efektywnych sposobów dotarcia do adresata oświadczenia woli. Stąd też uznany katalog sytuacji, pozwalających uznać, iż oświadczenie doszło do adresata, jest - w odróżnieniu od skuteczności doręczenia na gruncie art. 138 k.p.c. - szeroki i wolny od cech formalnych. W grę może wchodzić pozostawienie oświadczenia w recepcji hotelu, zamieszczenie na tablicy ogłoszeń, oddanie pracownikowi w miejscu zatrudnienia adresata itp. Nie można zatem wprost przenosić reguł doręczeń procesowych na użytek skuteczności składania oświadczeń woli. Jeżeli wobec tego w rozważanym przypadku przesyłkę odebrała osoba wprawdzie niepełnoletnia, ale będąca domownikiem, to gwarantuje to realną możliwość dojścia oświadczenia do wiadomości adresata. Do obalenia domniemania w tym przedmiocie nie wystarczy wskazanie na niepełnoletność osoby, która oświadczenie odebrała.” (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2002r., sygn. akt III CKN 1316/00).

Tym samym w świetle powyższego poglądu Sądu Najwyższego nie ma przeszkody aby uznać, że skuteczne jest doręczenie korespondencji z dnia 10 lipca 2014r.(zawierającej oświadczenie woli pracodawcy), które to nastąpiło do rąk małoletniej córki powoda. Zdaniem Sądu Okręgowego wystarczy tylko, że wystąpiła realna możliwość dojścia oświadczenia woli do wiadomości adresata.

Natomiast w innym orzeczeniu Sąd Najwyższy stwierdził, że „dla prawidłowego zastosowania art. 61 k.c. nie wystarczy ustalić, kiedy adresat oświadczenia faktycznie zapoznał się z nim. Nie badamy czy rzeczywiście doszło do zapoznania, ale uwzględniając normalny tok czynności weryfikujemy, czy istniała taka możliwość.”. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2010r., sygn. akt II PK 295/09)

Analizując okoliczności sprawy w oparciu o powołane orzeczenie Sąd Okręgowy zauważył, iż wprawdzie powód w toku sprawy konsekwentnie twierdził, że dopiero w dniu 30 lipca 2014r., kiedy to powrócił do pracy, miał możliwość

zapoznania się z oświadczeniem od pracodawcy – to jednak z zeznań złożonych przez niego w charakterze strony wynika, że możliwość zapoznania się z korespondencją z dnia 10 lipca 2014r. istniała już przed dniem 30 lipca 2014r. Nadto fakt, że córka powoda w sposób niezbyt przezorny i niestaranny przetrzymała we własnych rzeczach oświadczenie pracodawcy kierowane do K. Ś. (1)– nie wpływa na ocenę, co do możliwości zapoznania się powoda z tym oświadczeniem. Z treści wyroku Sądu Najwyższego wynika bowiem, że nie trzeba badać, czy do faktycznego zapoznania się z pismem doszło, ale uwzględniając normalny tok czynności trzeba weryfikować czy istniała taka możliwość.

Zdaniem Sądu II instancji powód miał zatem możliwość zapoznania się z oświadczeniem pracodawcy przed dniem 30 lipca 2014r. (tj. przed datą powrotu powoda do pracy). Istotne dla rozstrzygnięcia sprawy jest również i to, że pozwany pracodawca, działając zgodnie z art.53 § 1 ust.1b kodeksu pracy skorzystał z przysługującego mu uprawnienia do rozwiązania stosunku pracy z powodem i miał podstawę faktyczną i prawną wysłania do powoda stosownego oświadczenia woli i oczekiwania, że powód korespondencję tę otrzyma pod wskazanym przez siebie adresem, przy ul. (...) z G. (taki właśnie adres figuruje w aktach osobowych i we wszystkich dokumentach, do momentu 18 lipca 2014r., w której to dacie powód wskazał inny adres do korespondencji).

Zdaniem Sądu Okręgowego doręczenie przez pozwanego pracodawcę oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę, na adres wskazany przez powoda i znajdujący się w jego aktach osobowych, jest prawidłowe i w żadnym razie nie uchybia wymogom doręczania oświadczeń woli.

Dodatkowo Sąd Okręgowy podziela, podniesiony przez stronę pozwaną argument, że powód z uwagi na zajmowane kierownicze stanowisko jest osobą, od której można wymagać więcej (wyższej staranności), niż od innych pracowników.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie można również pominąć tego, że od powoda jako osoby zajmującej kierownicze stanowisko w pozwanej firmie (Dyrektor), zarządzającej znacznym majątkiem i podległymi sobie osobami można i należy wymagać więcej, na co wskazuje ugruntowane w tej kwestii orzecznictwo (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 maja 2002r., sygn. akt III APa 171/01; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 1977r., sygn. akt I PRN 17/77).

W tym kontekście na uwadze należy mieć również słuszne stanowisko orzecznictwa, w myśl którego „(...) negatywne konsekwencje niemożności skomunikowania się z osobą w miejscach, w których kontakt ten według wszelkiego prawdopodobieństwa powinien być możliwy, obciążają tę osobę, gdyż powinna ona zadbać o zapewnienie możliwości porozumiewania się z nią, np. za pośrednictwem wskazanych przez nią osób lub przez poinformowanie o nowym adresie.” (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 lutego 2014r., sygn. akt I ACa 1481/13). Natomiast w orzeczeniu z dnia 19 maja 1949r. (sygn. akt C 429/49, PiP 1949, z. 8, s. 123) Sąd Najwyższy uznał, że jeżeli odbiorca oświadczenia woli pozostający w stałym stosunku prawnym ze składającym, nie uprzedził go o zmianie swojego adresu, to ponosi ryzyko niezapoznania się z treścią oświadczenia woli skierowanego pod adres już nieaktualny.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy jest zdania, że na powodzie ciążył taki obowiązek, a inny adres został wskazany dopiero w piśmie skierowanym do strony pozwanej w dniu 18 lipca 2014r. Z tych przyczyn strona pozwana trafnie przyjęła, że właściwym adresem powoda (jako pracownika) do doręczeń korespondencji pochodzącej z firmy, jest adres ul. (...) z G.. Strona pozwana mogła zasadnie oczekiwać, iż powód pełniący w firmie kierownicze stanowisko zawiadomi pracodawcę o zmianie własnego adresu, w szczególności w dobie powszechnej informatyzacji i łączności bezprzewodowej. Dlatego też, wysłanie oświadczenia woli przez pracodawcę na dotychczasowy adres powoda tj. przy ul. (...) z G., zdaniem Sądu II instancji, nastąpiło skutecznie, a do samego doręczenia (wyznaczającego początek terminu do złożenia odwołania) doszło w dniu 15 lipca 2014r.

Z uwagi na powyższe nie ulega wątpliwości, że powód uchybił 14-dniowemu terminowi do złożenia odwołania od rozwiązania umowy o pracę (art.264 § 2 k.p.), który to termin upłynął z dniem 29 lipca 2014r.

Odrębnie natomiast należało badać kwestię dotyczącą przywrócenia terminu do dokonania wyżej wskazanej uchybionej czynności. Skoro, jak podniósł to sam powód, o okoliczności rozwiązania umowy o pracę K. Ś. (1) powziął wiedzę w dniu 30 lipca 2014r., to dla skutecznego złożenia przez niego wniosku o przywrócenie terminu do złożenia odwołania (art.265 § 1 i § 2 k.p.), winien on podjąć stosowne czynności najpóźniej do końca dnia 6 sierpnia 2014r. Jak wynika natomiast z akt sprawy, powód z odwołaniem oraz wnioskiem o przywrócenie uchybionego terminu do złożenia tego odwołania, wystąpił dopiero w dniu 12 sierpnia 2014r.(data nadania odwołania w placówce pocztowej k.22 as.), a więc z naruszeniem przepisu art.265 § 1 k.p.

Skoro zatem powód uchybił terminowi do złożenia odwołania, a następnie uchybił terminowi do złożenia wniosku o przywrócenie tego terminu, powództwo już od chwili jego złożenia podlegało oddaleniu w całości. Sąd Okręgowy zaznacza przy tym, iż rozpoznanie sprawy mogło, tak jak miało to miejsce w ramach postępowania apelacyjnego, ograniczyć się wyłącznie do badania tej kwestii tj. zachowania terminów z art. 264 i art. 265 k.p. (częściowo: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2014r., sygn. akt II PZ 18/14).

Reasumując powyższe Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że zarzuty apelacji okazały się uzasadnione, co spowodowało uwzględnienie apelacji i na podstawie art.386 § 1 k.p.c., zmianę zaskarżonego wyroku.

Na marginesie Sąd Okręgowy uznał za konieczne odniesienie do próby zawarcia ugody w sprawie. Zawarcie ugody polega na wzajemnych ustępstwach stron, co powoduje polubowne zakończenie sporu zawisłego przed sądem, na każdym jego etapie – także w toku postępowania przed sądem II instancji (art.10 k.p.c.). Jak wynika z literalnego brzmienia art. 917 k.c. - przez ugodę strony czynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać. W sprawach ze stosunku pracy ograniczenie możliwości zawarcia ugody wynika z art. 469 k.p.c., zgodnie z którym to przepisem Sąd uzna zawarcie ugody, cofnięcie pozwu, sprzeciwu lub środka odwoławczego oraz zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia za niedopuszczalne także wówczas, gdyby czynność ta naruszała słuszny interes pracownika lub ubezpieczonego.

W niniejszej sprawie strony postępowania miały możliwość zawarcia ugody w trakcie postępowania apelacyjnego, do czego nakłaniał Sąd II instancji, a na co zgodę wyrażała nawet strona pozwana. Z uwagi jednak na stanowisko powoda, dotyczące jego ewentualnych przyszłych roszczeń wobec pozwanej firmy Sąd Okręgowy, związany art.917 k.c. oraz art.469 k.p.c. stwierdził, że ugoda nie doszła do skutku. Ugoda musi być bowiem konkretna i wykonalna i nie może zawierać takich zapisów, które rodziłyby wątpliwości co do ich interpretacji oraz co do ich stosowania w przyszłości, w przypadku dalszych zgłaszanych roszczeń.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy rozstrzygnął w pkt.1 i pkt. 2 wyroku na podstawie art.108 § 1 k.p.c. i art. 98 k.p.c., w tym w zakresie kosztów zastępstwa procesowego: w pkt.1 na podstawie § 12 ust.1 pkt.1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.); w pkt.2 na podstawie § 10 ust.1 pkt.1 w zw. z § 9 ust.1 pkt.1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800).

/SSO Renata Gąsior/ /SSO Włodzimierz Czechowicz/ /SSO Zbigniew Szczuka/